

Technische vragen
Programmabegroting 2019 - 2022

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CDA	1	1	Belangrijke ontwikkelingen/Wat gaan we ervoor doen?	<p><u>Vraag:</u> Bij de beoordeling van de Programma's valt ons op dat acties die verscholen zitten in de beschrijving van 'Belangrijke ontwikkelingen' aan het begin van ieder programma niet terugkomen als actie/prestatie onder het kopje 'Wat gaan we ervoor doen'. Dit heeft tot gevolg dat in 2019 in de bestuurs-rapportages geen rapportage plaatsvindt op deze prestaties, terwijl ze expliciet als belangrijke ontwikkeling zijn benoemd. Volgens ons willen we toch juist over deze belangrijke items geïnformeerd worden en hierop sturen. Is hier een bepaalde reden voor dat deze niet zijn opgenomen onder het kopje 'Wat gaan we ervoor doen'?</p> <p><u>Antwoord:</u> Hiervoor is geen specifieke reden. Wij zullen bij de bestuursrapportage hierop alert zijn en deze als prestatie meenemen zodat u van de voortgang op de hoogte blijft.</p>
CDA	2	1	Fasering automatisering/personeel	<p><u>Vraag:</u> Waarom deze verdeling? Acties uitstellen of gefaseerd (volgens nieuwe inzichten) uitvoeren? Afgelopen periode is vaak gesproken over de achterstand op ICT-gebied, is deze achterstand niet meer aan de orde?</p> <p><u>Antwoord:</u> Het budget van 1 mln. is bedoeld om alle knelpunten in de ambtelijke organisatie op te lossen. Om mee te denken bij de oplossing van het negatieve resultaat hebben we kritisch gekeken naar dit budget. We steken nu in op het gefaseerd oplossen van alle knelpunten waarbij in eerste instantie gekeken wordt naar de grootste knelpunten binnen ICT.</p>
CDA	3	1	Indexering achterwege laten	<p><u>Vraag:</u> Zijn alle budgetten qua bedrag op dit moment up-to-date of lopen we het risico door niet te indexeren gelijk weer achter te lopen?</p> <p><u>Antwoord:</u> In principe zijn alle budgetten up-to-date. Automatische indexering vond vanaf 2010 al niet meer plaats. Vanaf dat moment wordt er bij (destijds voorjaarsnota, nu perspectiefnota) jaarlijks bekeken of de budgetten nog voldoen. Blijkt, dat er de laatste 3 jaar telkens een overschrijding is (die groter is dan € 5.000), dan wordt bij de perspectiefnota een aanvraag voor extra budget gedaan. Daarin zit dan ook de benodigde indexering.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CDA	4	7	Innovatieve projecten onderdeel van ombuigingen	<p><u>Vraag:</u> Waarom niet aanpassen van structureel naar incidenteel in plaats van structureel door laten lopen, omdat deze abusievelijk structureel is opgenomen? In Welzijnsnota, is deze voor 4 jaar afgesproken, waarom dan nu niet 4 jaar voor € 100.000,- en dan opnieuw bezien?</p> <p><u>Antwoord:</u> Dit budget is voor 4 jaren (2017-2020) beschikbaar gesteld en per abuis structureel verwerkt. Structureel wil in dit kader zeggen dat dit budget dan ook voor 2021 en verder beschikbaar komt. Het is aan de raad om hier een besluit over te nemen. Oorspronkelijk dus € 250.000 voor 2017-2020 nu is dat € 100.000 geworden voor 2019 en verder.</p>
CDA	5	1	BTW Compensatie	<p><u>Vraag:</u> Minder dan maximaal opgenomen. Is deze ook te verwachten voor periode 2020-2022?</p> <p><u>Antwoord:</u> Dat is onzeker. Onderstaande tekst staat in een mail van onze toezichthouder:</p> <p><i>Op de eerste plaats zien ook wij, naast BZK, VNG en Pauw*, een onzekere cq afnemende ruimte onder het BCF-Plafond. Wij onderschrijven dan ook de oproep van BZK om bij het ramen van de ruimte onder het BCF-plafond de nodige voorzichtigheid in acht te nemen. Pauw meent voorzichtig geraamd dient te worden, omdat Pauw inschat dat er de komende jaren niet zoveel ruimte onder het BCF-plafond overblijft. Pauw legt daarom een relatie naar de vroegere behoedzaamheidsreserve die in het verleden voor 50% structureel geraamd mocht worden. Wij begrijpen deze invulling van voorzichtig ramen, maar hebben ook geconstateerd dat in deze fase ieder percentage arbitrair is. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek, om te bezien of het mogelijk en wenselijk is om voor de begroting 2020 nadere richtlijnen op te stellen voor de wijze waarop de ruimte onder het BCF-plafond geraamd kan worden, accepteren wij daarom voor de (meerjaren)begroting 2019 – 2022) een 100% raming van de ruimte onder het BCF-plafond als structureel dekkingsmiddel.</i></p> <p>Met andere woorden voor de begroting 2020 kunnen andere richtlijnen gaan gelden. *Pauw is een bedrijf dat een hulpmiddel heeft ontwikkeld om de effecten van de circulaire te kunnen meten.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CDA	6	1	Beleidsindicator formatie	<p><u>Vraag:</u> Blz 16, <u>Formatie</u>, weinig vergelijking mogelijk. Waar zijn de resultaten/cijfers uit de benchmark gebleven? Als dit niet te vergelijken is, wat voegt deze pagina dan toe?</p> <p><u>Antwoord:</u> Voor de beleidsindicatoren in programma 1, is in tegenstelling tot de overige beleidsindicatoren, geen landelijke bron beschikbaar waardoor ook geen referentiemateriaal beschikbaar is. De cijfers betreffen namelijk de verwachte cijfers voor 2019. Voor andere gemeenten worden de vergelijkbare cijfers voor 2019 dus ook pas bij het vaststellen van hun begroting bekend. Het betreft een indicator die op grond van een ministeriële regeling tot vaststelling van de beleidsindicatoren door gemeenten verplicht in de programma's en programmaverantwoording moet worden opgenomen.</p>
CDA	7	1	WNRA/ mogelijke extra kosten	<p><u>Vraag:</u> Blz 17 <u>WNRA</u>: wat zouden de mogelijke extra kosten kunnen zijn, waar moeten we dan aan denken? (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren)</p> <p><u>Antwoord:</u> Mogelijke extra kosten hebben een relatie met eenmalige invoeringskosten zoals bijvoorbeeld het aanpassen van de administratieve organisatie en het opleiden van personeel.</p>
CDA	8	5	Fontein	<p><u>Vraag:</u> Blz 25 en 164 <u>Fontein</u>: Bij programma 5, jaarlijkse kosten € 4.458,- graag ontvangen wij een toelichting op deze jaarlijkse kosten, waar moeten wij dan aan denken? Daarnaast is de fontein opgenomen bij onvoorzien in programma 1, waar moeten we hieraan denken, waar hebben deze onvoorziene kosten betrekking op?</p> <p><u>Antwoord:</u> De jaarlijkse kosten van € 4.458 zijn de afschrijvingslasten van de fontein, in dit overzicht wordt de onttrekking aan de hiervoor gevormde reserve opgenomen. In 2018 zijn éénmalig de lasten van de fontein ten laste van de post onvoorzien gebracht (conform eerste bestuursrapportage 2018). In 2019 zal dat niet het geval zijn, dit is derhalve een verschil tussen de post onvoorzien 2018 en 2019.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CDA	9	1	Afschrijvingslasten gemeentehuis	<p><u>Vraag:</u> Blz 26 <u>Afschrijvingslasten gemeentehuis</u>: Betreft dit een andere manier van boeken, omdat het budgetneutraal is? Kan dit nader toegelicht worden. Met name omdat er nu wel specifiek rekening wordt gehouden met middelen voor vervanging van meubilair? Echter wij zien deze niet terug op pagina 173 investeringskredieten.</p> <p><u>Antwoord:</u> In het verleden is besloten de afschrijvingslasten voor het gemeentehuis (waaronder ook de installaties en het inventaris) te dekken door een speciaal daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Door deze manier van werken worden de afschrijvingslasten budgetneutraal in de begroting verwerkt en drukken dus niet op het saldo. In de notitie huidige en toekomstige inzet van reserves is voorgesteld zoveel mogelijk de afschrijvingslasten te dragen in de begroting (structurele lasten worden structureel gedekt, dus ten laste van het saldo). Dit is ook de manier van werken die het BBV voorstaat. Het nieuwe meubilair wat deels voorzien is te vervangen staat voor het jaar 2021 voor € 250.000 in het investeringsplan. De investeringskredieten op pagina 173 hebben betrekking op 2019.</p>
CDA	10	1	Transformatie MO-opleidingsbudget	<p><u>Vraag:</u> Blz 26, <u>Transformatie MO-opleidingsbudget</u>: hoe is dit bedrag opgebouwd, liggen hieronder offertes ten grondslag en wat houdt dit in (bedrag) per personeelslid?</p> <p><u>Antwoord:</u> De ontwikkelingen van de transformatie in het sociaal domein, waaronder de versterking van het integraal, multidisciplinair en kerngericht werken, het werken vanuit de bedoeling, en het gebruik van eenheid van taal en communicatie vraagt om onderhoud en scholing. Daarbij vormt de gedachte van 1 huishouden, 1 plan en 1 contactpersoon het uitgangspunt. Voor een optimaal resultaat, moeten de medewerkers van de eenheid getraind worden in “werken vanuit de oplossing/bedoeling”. Ook is een nieuwe scholing en update van de kennis en gebruik van de zelfredzaamheidsmatrix van belang. onder meer omdat er sinds de vorige training aantal nieuwe collega's is bijgekomen. Daarnaast is communicatie een belangrijk punt van aandacht. Waar men tot op heden met eigen vakgenoten werkt die dezelfde “vaktaal” spreken, moet men straks binnen de MDT's werken met kerncollega's. Om niets van de boodschap verloren te laten gaan, zijn trainingen gericht op effectief communiceren en samenwerken vanuit</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p>vertrouwen.</p> <p>De kosten bestaan enerzijds uit kosten van de opleiding, training en coaching/begeleiding, en anderzijds uit het aantal personele inzet. Voor het bepalen van de kosten is gebruik gemaakt van de informatie en ervaring van andere gemeenten met vergelijkbare scholingstrajecten, en ingediende offertes. De totale kosten betreffen € 260.000; waarvan € 110.000 scholingskosten (out of pocket), en €150.000 personele inzet. De scholingstraject loopt van 2018 tot en met 2020. De kosten worden ook in deze jaren gemaakt. Voor 2019 is € 170.000 nodig, waarvan € 140.000 uit de reserve sociaal domein en € 30.000 regulier opleidingsbudget.</p> <p>Het bedrag voor 2018, € 30.000 is te verdeling over administratie, beleid en uitvoering. Dit zijn rond de 55 medewerkers.</p> <p>De kosten voor 2019, € 170.000 zijn deels (ongeveer een kwart) toe te wijzen aan administratie en beleid. Het resterende budget voor uitvoering (23 medewerkers). De kosten voor 2020, € 60.000 komen naar verwachting volledig ten goede aan de uitvoering.</p> <p>N.B. Dit is inclusief de vervangingskosten.</p>
CDA	11	3	Voorplein gemeentehuis	<p><u>Vraag:</u> Blz 36, Wat is de (laatste stand van zaken) planning ten aanzien van <u>herinrichting voorplein</u> gemeentehuis? In begroting wordt 2020 genoemd, betekent dit dat, de toegankelijkheid conform inclusief beleid, waar we onlangs nog over gesproken hebben, nav discussie lift pas in 2020 worden uitgevoerd?</p> <p><u>Antwoord:</u> In principe zal de uitvoering in 2019 plaatsvinden. Op dit moment wordt het project opgestart. De raad, stakeholders en omgeving worden hierbij betrokken. 2020 wordt genoemd omdat in de perspectiefnota van 2020 een wijziging op het investeringsplan van 2019 kan worden meegenomen. Waarschijnlijk zal de aanvraag voor een krediet plaatsvinden bij de perspectiefnota 2020, eventuele voorbereidingskosten zullen worden meegenomen bij de eerste bestuursrapportage 2019.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CDA	12	3	Belangrijke fietsroutes	<p><u>Vraag:</u> Blz 36, <u>belangrijke fietsroutes</u>, hoort hier de fietsroute Lemelerveld-Zwolle ook niet bij te staan?</p> <p><u>Antwoord:</u> In de begroting is een voorbeeld genoemd, de fietsroute Lemelerveld - Zwolle is ook een voorbeeld dat genoemd had kunnen worden. We zijn hierin niet uitputtend geweest. We gaan kijken naar het hoofdfietsroutenetwerk binnen de gemeente.</p>
CDA	13	3	Onderhoudskwaliteit CROW	<p><u>Vraag:</u> Blz 37 en 38, twee keer per jaar meten van de <u>onderhoudskwaliteit</u> volgens beeldsystematiek van het Crow, wat is hier de noodzaak om dit 2x per jaar te meten?</p> <p><u>Antwoord:</u> Het meten van de onderhoudskwaliteit (beeldkwaliteit) is een momentopname (Let op, dit is niet de schouw van groot onderhoud IBOR). Met een éénmalige meting is het niet goed mogelijk om een goed beeld te kunnen geven of de onderhoudskwaliteit voldoet aan de afgesproken prestatie. De seizoenen hebben grote invloed op de beeldkwaliteit (denk hierbij bijvoorbeeld aan onkruidgroei, bladafval). Daarom vindt de eerste meting in mei/juni en de tweede in september plaats. Door regelmatig op een zelfde manier te meten zijn conclusies over het niveau van de kwaliteit mogelijk.</p>
CDA	14	4	Verbeteren verblijfsklimaat centrum Nieuwleusen-noord	<p><u>Vraag:</u> Blz 46 Bij de behandeling van de <u>detailhandelstructuurvisie</u> in juni 2017 is een 'Paragraaf sturen en meten detailhandelstructuurvisie 2017' gedeeld. Hierin staat voor de periode 2019-2020 uitwerking van actie 9 (Verbeteren verblijfsklimaat centrum Nieuwleusen-Noord) genoemd. Is deze actie nog steeds voor 2019 (en/of 2020) voorzien en zijn hier middelen voor beschikbaar in de begroting?</p> <p><u>Antwoord:</u> De actie voor het opstellen van een (visie)plan Nieuwleusen-Noord is voorzien in 2018. Voor 2018 is hiervoor 10.000 opgenomen (provinciale subsidie).</p>
CDA	15	5	Absoluut verzuim	<p><u>Vraag:</u> Blz 50, Hoge cijfer <u>absoluut verzuim</u>? Hoe kunnen we niet passende cijfer voor Dalfsen verklaren in het licht van de andere indicatoren op dit gebied.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p><u>Antwoord:</u> Het is lastig een betrouwbaar aantal per kalenderjaar aan te leveren, aangezien gegevens worden vergaard per schooljaar. De cijfers over het schooljaar 2016-2017 laten 14 werkprocessen zien waarbij, na onderzoek, daadwerkelijk sprake was van absoluut schoolverzuim (langer dan 7 dagen geen schoolinschrijving). Dit is 2,8 per aantal inwoners 5-18 jaar. Een toename is zichtbaar als gevolg van de instroom nieuwkomers. In 11 casussen ging het nl. om nieuwkomers, die veelal niet starten op een school (binnen zeven dagen) per datum inschrijving gemeente. Hiervoor is intern, bij St. Vluchtelingenwerk en scholen aandacht gevraagd. Er zijn heldere werkafspraken gemaakt. Alle genoemde 14 kinderen bezoeken inmiddels een school en/of ontvingen een vrijstelling van inschrijvingsplicht.</p> <p>In het schooljaar 2017-2018 telden we negen absoluut schoolverzuimers. Dit is 1,95 per aantal inwoners tussen de 5-18 jaar. Ook onder dit aantal zitten nieuwkomers. Alle negen kinderen zijn (alsnog of weer) ingeschreven bij een school.</p>
CDA	16	5	Cultuur	<p><u>Vraag:</u> Blz 56, Voor het beleidsveld <u>Cultuur</u> staat een post van € 1.176.000 voor Cultuur, kunnen wij een uitsplitsing krijgen wat hier allemaal voor wordt gedaan.</p> <p><u>Antwoord:</u> Het gaat hier om een optelsom van cultuur + bibliotheek. De uitsplitsing van budgetten en activiteiten binnen deze beleidsvelden is te vinden in de bijbehorende beleidsnota's: 'Cultuurbeleid 2017-2020: Schatkamer van Dalfsen ruimte voor initiatief' en 'Bibliotheekbeleid 2014-2018'.</p>
CDA	17	6	Wet inburgering	<p><u>Vraag:</u> Blz 59 hebben we het over <u>wet inburgering</u>, hoe is dit geregeld voor arbeidsmigranten (Europeanen): uitdagingen die ook daar leven (taal, onderwijs, integratie) zijn die in beeld?</p> <p><u>Antwoord:</u> Europese arbeidsmigranten zijn niet inburgeringsplichtig. Zij kunnen wel Nederlandse les volgen in Dalfsen (NT2-klas), dit wordt vanuit de WEB middelen bekostigd. Hier wordt beperkt gebruik van gemaakt. Arbeidsmigranten hebben we minder goed in beeld, omdat zij, anders dan statushouders, zelf huisvesting regelen en (in beginsel) een baan hebben en dus niet</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p>direct in het klantenbestand van de gemeente komen.</p> <p>Op dit moment worden de uitdagingen/ problemen van Oost-Europese arbeidsmigranten in samenwerking met o.a. het welzijnswerk en de woonstichting meer in beeld gebracht, omdat wij vanuit de Sociale KernTeams signalen ontvangen op het gebied van taal, onderwijs en integratie.</p>
CDA	18	6	Schuldhulpverlening	<p><u>Vraag:</u> Blz 60 Effectiviteit gemeentelijke <u>schuldhulpverlening</u>: wat wordt verwacht extra terug te verdienen? Dus los van de aantallen, wat denken we minder uit te geven?</p> <p><u>Antwoord:</u> Het is lastig daar een inschatting op te kunnen maken. De besparing op de kosten van bewindvoering kan worden gehaald op meerdere fronten: minder instroom in beschermingsbewind, of juist doorstroom van beschermingsbewind naar een vorm van budgetbeheer. Bij beide spelen andere partijen, waaronder de rechtbank, een rol.</p>
CDA	19	7	Hulp bij het huishouden	<p><u>Vraag:</u> Blz 71, Onderzoek <u>hulp bij het huishouden</u> op een andere manier organiseren ivm mogelijke invoering abonnementsstarief: wat willen we anders doen, welke richting moeten we dan denken?</p> <p><u>Antwoord:</u> De onderzoeksvraag is: welke mogelijkheden zijn er om de huishoudelijke hulp anders te organiseren? Alle richtingen staan hierin open. De scenario's zullen getoetst moeten worden op financiële gevolgen, juridische haalbaarheid en wenselijkheid naar onze burgers toe.</p>
CDA	20	8	Duurzaamheidsfonds	<p><u>Vraag:</u> Blz 77 wordt gesproken over <u>duurzaamheidsfonds</u>, we gaan ervanuit dat dit niet meer aan de orde is?</p> <p><u>Antwoord:</u> In het bestuursprogramma is de actie opgenomen dat we de mogelijkheden onderzoeken voor een 'asbestfonds' voor agrariërs, ondernemers en particulieren met meer dan 35 m2 asbestdaken. Dit is in de bestuurskalender voor het eerste kwartaal 2019 gepland. Dit staat los van een 'duurzaamheidsfonds' waarover de raad in oktober is voorgesteld om hiervan af te zien.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CDA	21	8	Koploperpositie	<p><u>Vraag:</u> Blz 79 <u>Koploperpositie</u> op ranglijst van de Gemeenten, Hoe gaan we dit doen? Wat gaan wij anders doen dan andere gemeenten? Hoe gaan wij dit concreet bereiken?</p> <p><u>Antwoord:</u> Hiermee bedoelen we dat we willen inzetten op duurzaamheidsacties die specifiek in de gemeente Dalfsen goed werken. Waar ligt onze kracht als plattelandsgemeente en hoe geven we daar alle ruimte aan?</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Lokale kracht</i> : in alle kernen is een Duurzaam dorp actief, dat zelfstandig aan de slag gaat met onderwerpen waar in de eigen kern energie in zit. Hierdoor is draagvlak makkelijker te regelen en komen projecten ook echt van de grond. Geen enkele andere gemeente heeft zo'n brede dekking van lokale groepen. - <i>Energie</i>: Dalfsen scoort in vergelijking met Overijsselse gemeenten heel goed op hernieuwbare elektriciteit (Klimaatmonitor, cijfers 2016/2017) - meer dan het dubbele van het gemiddelde in Overijssel. Dit komt vooral door het aandeel windenergie (10x zo hoog). Zon ligt hier 2x zo hoog als gemiddeld. Daarnaast is het energiegebruik door industrie en dienstverlening in Dalfsen relatief laag. <p>We zetten hierop o.a. in via het projectbudget voor de Duurzame dorpen, door het verlagen van drempels voor energieprojecten (bijvoorbeeld legesaanpassing zonneparken in 2018) en door bij de benodigde ruimtelijke procedures vooral te denken in kansen (ja, mits). Verder is stimulering via maatwerk het devies, zoals bij het verduurzamen van woningen.</p>
CDA	22	9	Inbreidingslocaties	<p><u>Vraag:</u> Blz 85 ontwikkelingen, wat is stand van zaken <u>inbreidingslocaties</u> in de kernen, hier lezen we niets over?</p> <p><u>Antwoord:</u> Inbreidingslocaties in de kernen worden getoetst aan de Notitie Inbreidingslocaties die op 27 februari 2017 is vastgesteld. Alle locaties waarop de notitie van toepassing is, zijn te vinden in de kwartaalrapportage RO die via het RIS wordt aangeboden. De kwartaalrapportage RO is een dynamisch document waarop de stand van zaken wordt weergegeven na elk kwartaal.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CDA	23	9	Landschapselementen	<p><u>Vraag:</u> Blz 88, Streekeigen waardevolle <u>landschapselementen</u>: Waar hebben we het hierover? Zijn dit de groen/blauwe diensten? Waar zien wij dit terug in het landschap?</p> <p><u>Antwoord:</u> De gemeente Dalfsen heeft als visie om het bestaande landschap te behouden en daar waar mogelijk te verbeteren. Dit is vastgelegd in het landschapsontwikkelplan. Wij onderscheiden zeven verschillende landschapstypen Dalfsen. Elk van deze type landschappen heeft karakteristieke kenmerken. Bijvoorbeeld in het Essenlandschap zijn bos en houtwallen belangrijke landschapselementen die bijdragen aan de herkenbaarheid van dit landschap, maar ook bijdragen aan het leefgebied voor bijvoorbeeld bosvogels. In de gemeente Dalfsen bevinden zich waardevolle landschapselementen op openbaar terrein en op particulier terrein. De gemeente onderhoudt deze landschapselementen op openbaar terrein. En voor particuliere terreinen doet Dalfsen mee aan het systeem van Groen Blauwe Diensten, ontwikkeld door de provincie in 2008. Grondeigenaren kunnen een vergoeding krijgen voor aanleg, herstel en duurzaam onderhoud van waardevolle landschapselementen op basis van een contract van 20 tot 30 jaar. De contracten worden met eigenaren gesloten vanuit het lokale landschapsfonds in beheer bij Stichting Groen Blauwe Diensten.</p>
CDA	24	9	Verblijfsobjecten met woonfunctie	<p><u>Vraag:</u> Blz. 89, Hoe is het meerjarig doel voor het aantal nieuwe <u>verblijfsobjecten met woonfunctie</u> bepaald? Zijn de weergegeven aantallen voor 2020-2022 niet aan de lage kant als we kijken naar de ontwikkelingen op de (lokale) woningmarkt?</p> <p><u>Antwoord:</u> De vermelde aantallen zijn gebaseerd op reeds uitgegeven woningbouwkavels en de programmering voor de komende jaren. Daarbij is rekening gehouden met het feit dat het plan Oosterdalfsen nagenoeg vol is en de nog beperkte voorraad uit te geven (vrije sector) woningbouwkavels (uitgifte 2019 en 2020).</p>
CDA	25	1	Ziekteverzuim	<p><u>Vraag:</u> Norm <u>ziekteverzuim</u> (5 procent) dit is hoog in verhouding tot andere sectoren? Kan dit nader toegelicht worden waarom gekozen is voor dit percentage?</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p><u>Antwoord:</u> In 2005 lag het ziekteverzuim op 6,84%. Sinds die tijd is de norm gesteld op 5%. Deze norm sluit aan bij het algemene verzuimcijfer binnen de sector gemeenten. In 2017 ligt het gemiddelde verzuimpercentage van gemeenten in dezelfde grootteklasse (<50.000 inwoners) op 5,3%.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
CU	1	3	Kwaliteitsimpuls fysieke openbare ruimte gemeentehuis	<p><u>Vraag:</u> p.9 Wat wordt bedoeld met <u>kwaliteitsimpuls</u> fysieke openbare ruimte gemeentehuis?</p> <p><u>Antwoord:</u> We willen het voorplein van het gemeentehuis herinrichten. Het project wordt integraal opgepakt en maakt onderdeel uit verschillende beleidsvelden, als: maatschappelijk en sociaal domein als op het gebied van verkeer, water, groen en andere fysieke zaken uit de openbare ruimte. Het doel van het project is om de toegankelijkheid van het gemeentehuis Dalfsen te verbeteren en de daarmee fysieke openbare ruimte een kwaliteitsimpuls geven. Verder willen we dit project in samenspraak vorm geven met verschillende stakeholders en of belangengroepen, een greep hiervan is de stichting gehandicaptenplatform Dalfsen, de BTB-groep en omwonenden.</p>
CU	2	1	Indexering achterwege laten	<p><u>Vraag:</u> p.12 <u>Indexering</u> achterwege laten: begrijpen we het goed dat de indexering / inflatiecorrectie op alle afzonderlijke posten al zijn toegepast en dat daarom er niet meer een aparte post voor nodig is?</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie het antwoord op vraag 3 van het CDA.</p>
CU	3	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> p.12 Wat zijn de afwegingen geweest voor de keuze van achtereenvolgens 6 – 6 – 3 procent <u>OZB verhoging</u>?</p> <p><u>Antwoord:</u> Het is noodzakelijk een structureel sluitende meerjarenbegroting te presenteren. Wij willen voorzien in voldoende financiële middelen ten behoeve van de speerpunten uit het coalitieakkoord zoals duurzaamheid, het sociaal domein waaronder jeugd, wonen met daarbij het centrumplan en verkeer en mobiliteit. Om dit te realiseren hebben wij ervoor gekozen de OZB stapsgewijs te verhogen.</p>
CU	4	1	Prijsdifferentiatie/toeristenbelasting	<p><u>Vraag:</u> p.12 Enig idee / voorbeeld bij <u>prijsdifferentiatie toeristenbelasting</u>?</p> <p><u>Antwoord:</u> Een idee voor prijsdifferentiatie van de toeristenbelasting is een onderscheid te</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				maken tussen short stay (bijvoorbeeld hotels en B&B) en long stay (bijvoorbeeld campings) en de belastingdruk als maatstaf te gaan hanteren. Hierbij zou de hoogte van het tarief van de toeristenbelasting afhankelijk kunnen zijn van het verblijfsovernachtingstarief.
CU	5	1	BTW Compensatie	<p><u>Vraag:</u> p.12 BTW compensatiefonds: als je een stelpost verhoogt gaat deze zwaarder drukken op de exploitatie. Moet de 100.000 dan misschien een MIN post zijn?</p> <p><u>Antwoord:</u> Bij de meicirculaire 2019 is een nadeel becijferd van € 601.000 m.b.t. het BTW-compensatiefonds. Wij hebben hier een (voordeel)stelpost van € 400.000 tegenover gezet, deze stelpost mag (met een maximum van € 201.000) verhoogd worden. Wij stellen een verhoging van € 100.000 (dus voordeel) voor. (zie ook CDA vraag 5).</p>
CU	6	1	Incidentele onderwerpen doorschuiven van 2019 naar 2020	<p><u>Vraag:</u> p.12 Is er nog een lijst van mogelijk <u>incidentele onderwerpen</u> / kosten die voor 2019 nog zijn door te schuiven naar 2020?</p> <p><u>Antwoord:</u> De lijst incidentele bedragen staat op pagina 162/163 van de programmabegroting en zijn door de raad reeds beschikbaar gesteld. In principe kan de raad deze besluiten terugdraaien (budgetrecht). Voor een aantal zaken geldt wel dat deze reeds lopen in 2018 en doorlopen in 2019 en 2020 (Transformatie MO, Cultuurbeleid, Omgevingsdienst, Omgevingswet e.d.). Ook zijn er incidentele budgetten waarvoor de dekking wordt gevonden in een (onttrekking uit een) reserve, als dit budget wordt doorgeschoven schuift de dekking mee, m.a.w. dit doet niets voor het resultaat.</p>
CU	7	1	Onvoorzien	<p><u>Vraag:</u> p.25 <u>Onvoorzien</u>: Inzet in 2018 is toch geen nadeel in 2019? We blijven gewoon op €3 per inwoner.</p> <p><u>Antwoord:</u> Dat klopt, jaarlijks nemen we € 3 per inwoner op voor de post Onvoorzien. Op het moment dat we deze post inzetten ramen we deze post af met het benodigde bedrag en ramen we in het betreffende beleidsveld eenzelfde bedrag bij. Dit is in 2018 gebeurd, de post Onvoorzien voor 2018 is op dit moment dus lager (door de</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				aframing) dan de post Onvoorzien voor 2019.
CU	8	1	Bijdrage GBLT	<p><u>Vraag:</u> p. 25 <u>OZB</u> Waarom is de bijdrage GBLT met 32.000 verhoogd?</p> <p><u>Antwoord:</u> De stijging van de bijdrage aan GBLT bestaat uit een aantal componenten. In deze stijging zit een bedrag van € 7.500 voor de bijdrage Wet Digitale Overheid (WDO), die in 2018 rechtstreeks werd verrekend via het gemeente fonds (betekende lagere algemene uitkering). GBLT heeft deze verhoging doorgevoerd omdat de verwachting is dat dit in 2019 niet meer via de algemene uitkering wordt verrekend, maar dat de gebruiker, in ons geval GBLT voor de gemeentelijke belastingen, dit moet gaan betalen. Wanneer dit doorgaat betekent dit dat er hiervoor geen korting op de algemene uitkering wordt toegepast. Een eventuele aanpassing van de algemene uitkering zal via een circulaire bekend worden gemaakt en via de reguliere weg in de begroting worden opgenomen. De stijging van het resterende bedrag wordt o.a. veroorzaakt door CAO ontwikkelingen en kosten van waarden WOZ naar gebruiksoppervlakte in plaats van inhoud. Dit laatste is een wettelijke verplichting en dit traject moet in 2021 afgerond zijn.</p>
CU	9	4	Regio Zwolle	<p><u>Vraag:</u> p. 49 Is 100.000 voor <u>regio Zwolle</u> structureel of incidenteel 2019?</p> <p><u>Antwoord:</u> Structureel m.i.v. 2019, conform perspectiefnota 2019-2022</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
D66	1	1	Reserves Herstructurering openbaar groen Volkshuisvesting Volkshuisvesting overdracht woningbedrijf	<p><u>Vraag:</u> Graag ontvangen wij een toelichting op het doel(nut en noodzaak) en de onderliggende besluiten die ten grondslag liggen aan de <u>volgende reserves</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herstructurering openbaar groen • Volkshuisvesting • Volkshuisvesting overdracht woningbedrijf <p><u>Antwoord:</u> <u>Herstructurering openbaar groen</u>, t.b.v. de uit te voeren projecten in het kader van het groenstructuurplan. <u>Volkshuisvesting</u>, reserve is beschikbaar voor zaken die (nauw) verband houden met de volkshuisvesting. De claims betreffen investering in openbare verlichting en opwaardering woonomgeving. <u>Volkshuisvesting overdracht woningbedrijf</u>, deze "papieren" reserve wordt gevormd door een geldlening aan de woonstichting Vechthorst. De rente die jaarlijks door de woonstichting betaald wordt over de lening werd voorheen toegevoegd aan de reserve volkshuisvesting. Aangezien deze reserve voldoende op peil is komt de rente voor de resterende periode ten gunste van de exploitatie (afloop tot € 0 in 2025).</p> <p>Bovenstaande informatie kunt u ook vinden in de nota Reserves en voorzieningen.</p>
D66	2	1	Reserve sociaal domein	<p><u>Vraag:</u> Wat is de reden dat de <u>reserve sociaal domein</u> niet wordt aangesproken om tekorten binnen (jeugd) te compenseren?</p> <p><u>Antwoord:</u> De reserve sociaal domein is, zoals vastgesteld door de raad, hiervoor niet bedoeld. Het staat de raad vrij de bestemming van een reserve te wijzigen.</p>
D66	3	7	Transformatienota	<p><u>Vraag:</u> Binnen het programma sociaal domein wordt geregeld gesproken over de transformatie die gaande is. Bijvoorbeeld d.m.v. het nieuwe inkoop- en financieringsmodel als in de teams binnen MO die getraind worden in het werken in oplossingen d.m.v. maatwerk. Allemaal positieve ontwikkelingen. De nieuwe <u>transformatienota sociaal domein</u> (waarmee de raad de overkoepelende transformatievisie moet vaststellen) is echter uitgesteld. Wat is de (technische)</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p>verklaring om de nota uit te stellen? Capaciteitsprobleem? Prioriteringskeuze? De nieuwe transformatienota stond in oktober op de planning, wanneer is de verwachting dat deze nu wordt aangeboden aan de raad? Vinden de keuzes die nu gemaakt worden hun grondslag allemaal in de nota 'Dichter bij de kern'?</p> <p><u>Antwoord:</u> In de kadernota 'Dichter bij de kern' zijn de ambitie en uitgangspunten voor de transformatie in Dalfsen vastgesteld. De keuzes die worden gemaakt passen binnen deze kadernota. De beleidsnota transformatie die volgt op de kadernota is uitgesteld vanwege capaciteitsproblemen.</p>
D66	4	7	Meerjarige doelen jeugdzorg	<p><u>Vraag:</u> Voor het monitoren van de <u>meerjarige doelen jeugdzorg</u> zijn nog geen effectindicatoren bekend. Hoe gaat de raad betrokken worden bij het formuleren van deze indicatoren?</p> <p><u>Antwoord:</u> De ontwikkeling van de indicatoren hangt samen met de ontwikkeling en inrichting van een beleidsmonitoringssysteem, waarvoor in regionaal verband wordt samengewerkt. U ontvangt een voorstel voor de bestuurlijke indicatoren. Daarnaast blijft de informatie door middel van de halfjaarrapportage sociaal domein. De daarin opgenomen indicatoren zijn tot stand gekomen na consultatie van de raad.</p>
D66	5	7	Innovatieve projecten	<p><u>Vraag:</u> Er wordt een voordeel van €150 000,- gepresenteerd op de <u>innovatieve projecten</u>. Klopt het als wij dit lezen als; Het aantal aangemelde innovatieve projecten valt tegen en daarom blijft er geld over? zie (9) en (11)</p> <p><u>Antwoord:</u> Er zijn twee redenen waarom er een voordeel wordt gepresenteerd. Er zijn te weinig aanvragen voor het gestelde budget. Daarnaast is vanwege de ombuigingsopdracht het budget gekort.</p>
D66	6	1	Reserves	<p><u>Vraag:</u> Pagina 5: De financiële ratio's van Dalfsen zien er goed uit. Wanneer heb je genoeg <u>reserve</u>?</p> <p><u>Antwoord:</u> De benodigde reserves zijn mede afhankelijk van de risico's die de gemeente loopt. Daarvoor hanteren we de ratio weerstandsvermogen. De norm van deze ratio is</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				gesteld op 2, deze wordt dan als uitstekend beschouwd. Dalfsen heeft echter een ratio van 4,3. Dit betekent dat de gemeente in ruime mate in staat is om tegenvallers op te vangen zonder dat dit de continuïteit van de organisatie in gevaar brengt.
D66	7	1	OZB	<p><u>Vraag:</u> <u>OZB</u>. Pagina 5: Een voorgestelde verhoging van totaal 15 procent in 3 jaar. Daarnaast is er sprake van woningprijsstijgingen die tot hogere taxatiewaarden zal leiden. En van uitbreiding van de aantallen objecten waarover OZB geheven wordt. Dat zijn ook opbrengst verhogende factoren. Of lastenverzwarende factoren vanuit het gezichtspunt van de inwoners. Wanneer is er een analyse via GBLT beschikbaar als basis voor de beoordeling hiervan? Om te kunnen beoordelen of het financieel duurzamer kan? Zijn de verhogingspercentages in het tweede en derde jaar gebaseerd op het tarief in 2018? Of telkens gebaseerd op het tarief in het voorafgaande jaar? Dan zou het cumulatieve stijgingspercentage hoger zijn dan 15%.</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie ook antwoord GB vraag 16. De stijging is cumulatief en komt uit op 15,7%</p>
D66	8	8	Asbestdaken	<p><u>Vraag:</u> Pagina 9. Is die jaargrens van 2024 nog actueel voor het opruimen van <u>asbestdaken</u>? Bestaat er kans op uitstel i.v.m. Relativering van de praktische risico's?</p> <p><u>Antwoord:</u> De Tweede Kamer heeft op 16 oktober jl. ingestemd met het wetsvoorstel om asbestdaken te verbieden. De Tweede Kamer heeft daarbij ook een motie aangenomen om het verbod op asbestdaken te laten ingaan per 31 december 2024 in plaats van begin 2024. Daarmee krijgen eigenaren een jaar uitstel om hun asbestdaken te saneren.</p>
D66	9	7	Innovatieve projecten	<p><u>Vraag:</u> Pagina 11 tabel. Waarom over alle jaren per jaar € 150.000 bezuinigd op <u>innovatieve projecten</u> als dat financieel niet vereist is? -> zie (5) en (11)</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p><u>Antwoord:</u> Deze ombuiging wordt voorgesteld omdat we organisatie breed grote posten hebben bekeken die ruimte konden bieden voor een structureel sluitende begroting. De ruimte die hierdoor ontstaat wordt ingezet voor de speerpunten uit het coalitieakkoord.</p>
D66	10	1	OZB, ruimte speerpunten coalitieakkoord	<p><u>Vraag:</u> Pagina 12: Hoeveel <u>ruimte</u> en reserve is het doel?</p> <p><u>Antwoord:</u> Dat is lastig aan te geven. Van een aantal speerpunten is nog niet bekend wat ze gaan kosten en in sommige gevallen moet de volgende vraag gesteld worden, Wat hebben we ervoor over? (bijvoorbeeld Duurzaamheid).</p>
D66	11	7	Innovatieve projecten	<p><u>Vraag:</u> <u>Innovatieve projecten:</u> Met betrekking tot de criteria en de communicatie. Zijn de ambitie en het doel nog actueel? Wellicht kan innovatie zelfs een besparing opleveren, maar is er eerst "hulpkapitaal" nodig... Hoeveel aanmeldingen zijn er geweest? Hoeveel projecten toegewezen en waarom? Hoeveel projecten afgewezen en waarom? zie (5) en (9)</p> <p><u>Antwoord:</u> De ambitie en het doel van de innovatieve projecten zijn nog actueel. In 2017 zijn er 9 aanvragen geweest en 2 aanvragen gehonoreerd. Op basis van de voorwaarden zijn de overige afgewezen. Dit had met name te maken met de voorwaarde dat besparingen aantoonbaar moeten zijn. In 2018 zijn er geen aanvragen geweest. De regeling is geëvalueerd in mei 2018. Op basis hiervan is de voorwaarde van het aantoonbaar maken van besparingen gewijzigd in aannemelijk maken.</p>
D66	12	1	Ingrepen Rijk en ambitie Raad	<p><u>Vraag:</u> Pagina 13: Waarom zijn de <u>Ingrepen Rijk en ambitie Raad</u> niet vermeld in 2 posten? De aard van die posten is verschillend. Het eerste is geen keuze, het tweede wel.</p> <p><u>Antwoord:</u> Het klopt dat de aard van de posten verschillend is. Echter, doordat de ingrepen van het Rijk onontkoombaar zijn en de hoogte niet van tevoren bekend is, kan er niet bepaald worden of dit € 100.000, € 200.000 of misschien wel een half miljoen zou moeten zijn. Het restant van de stelpost is dan beschikbaar voor de ambities van de raad.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
D66	13	1	Lagere dividenduitkering VNG en Vitens	<p><u>Vraag:</u> Pagina 24: Waar is die verwachte lagere <u>dividenduitkering</u> VNG en Vitens op gebaseerd?</p> <p><u>Antwoord:</u> BNG heeft in 2018 een incidentele verhoging toegepast en in 2019 kunnen we hier op voorhand niet van uit gaan. Vitens heeft in het verleden overwinsten als dividend uitgekeerd. Dit mag niet volgens de wet en met ingang van 2019 ontvangen we daarom structureel minder dividend.</p>
D66	14	1	Toeristenbelasting	<p><u>Vraag:</u> Pagina 25: <u>Toeristenbelasting</u>. Zit de voorgestelde verhoging van 0,15 per overnachting hier al in? Wat zijn de innings/apparaatkosten van deze belasting?</p> <p><u>Antwoord:</u> Nee, voor 2019 blijft de toeristenbelasting nog op 0,85 p.p.p.n. De innings- en apparaatskosten worden niet apart in beeld gebracht. Voor de toeristenbelasting gaat hierbij voor de gemeente o.a. om het maken van de verordening. De aanslagoplegging en inning gebeurt door GBLT en we betalen een (of één) algemene bijdrage aan GBLT voor alle belastingwerkzaamheden. Deze zijn niet gesplitst per belastingsoort in beeld.</p>
D66	15	1	Meubilair	<p><u>Vraag:</u> Pagina 26: <u>Meubilair</u>. Is vervanging o.b.v. Technische staat of o.b.v. Afschrijvingsperiode?</p> <p><u>Antwoord:</u> Er wordt uitgegaan van de reguliere afschrijvingsperiode zoals opgenomen in de financiële verordening. Wel wordt bekeken op het moment dat vervanging aan de orde zou zijn, of dit ook echt nodig is.</p>
D66	16	1	Uren aan investeringen	<p><u>Vraag:</u> Pagina 26: Toekenning uren aan investeringen. Betekent dit dat dit een budgetneutrale wijziging is?</p> <p><u>Antwoord:</u> Tot en met 2018 werden kredieten voor investeringen geraamd zonder daarin de urenbesteding van het ambtenarenapparaat mee te nemen. In de loop van de jaren</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				bleek dat het niet haalbaar was om voor alle uren die aan de investeringen besteed worden dekking binnen de exploitatie te vinden. Vandaar dat we met ingang van 2019 ertoe over gaan om 10% van het investeringsbedrag bij te ramen aan uren. Uiteindelijk is dit een budgetneutrale wijziging. In het ene geval (zoals voorheen) werden de loonkosten in het investeringsjaar in de begroting opgenomen. In het andere geval (werkwijze vanaf 2019) worden de loonkosten bij de investering opgenomen en afgeschreven over de looptijd van de investering.
D66	17	1	Algemene dekkingsmiddelen	<p><u>Vraag:</u> Pagina 28 Tabel 1C <u>algemene dekkingsmiddelen</u>. Waarom een omkering van de waarde -/+ t.o.v. Tabel op pagina 22?</p> <p><u>Antwoord:</u> Hier ligt geen reden aan ten grondslag. De volgende keer zullen wij erop toezien dat op alle tabellen dezelfde waarde - / + vermeld wordt.</p>
D66	18	1	Opvang zwerfdieren	<p><u>Vraag:</u> Pagina 34 Opvang <u>zwerfdieren</u>. Worden er kosten doorbelast aan eigenaren bij de blijde hereniging van eigenaar en teruggevonden huisdieren?</p> <p><u>Antwoord:</u> Bij de hereniging van eigenaar en teruggevonden huisdier worden de gemaakte kosten doorbelast. Bij aankomst van de dierenambulance wordt direct, indien aanwezig, de chip uitgelezen om de eigenaar te traceren. De dierenambulance brengt het dier thuis en brengt de ritkosten in rekening. Moet het dier mee naar het dierenasiel en wordt daarna de eigenaar getraceerd, dan kan hij hem ophalen bij het asiel tegen betaling van de gemaakte kosten.</p>
D66	19	8	Huishoudelijk afval	<p><u>Vraag:</u> Pagina 78 <u>Huishoudelijk afval</u> in 2012 is 200 kg. In 2016 is 57 kg?! Zie voorgaande tabel op pag.76 Met CBS cijfer. In 2019 stijging naar 60 kg? Klopt dit cijfer?</p> <p><u>Antwoord:</u> Voor 2019 verwachten wij 60 kilo restafval per persoon.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
D66	20	9	Tussentijdse winstnames	<p><u>Vraag:</u> Pagina 105. Tussentijdse <u>winstnames</u> grondexploitatie van 2019 t/m 2022 t.g.v. De algemene reserve staat niet in tabel op pagina 91 o.b.v. Het voorzichtigheidsprincipe. Is dit conform de richtlijn van de commissie BBV die kennelijk het realisatieprincipe boven het voorzichtigheidsprincipe plaatst?</p> <p><u>Antwoord:</u> De tussentijdse winstname is inderdaad niet meegenomen in de tabel van pagina 91. Uit voorzichtigheid zijn de tussentijdse winsten niet meegenomen. In de begroting is hiermee een voorzichtig principe gehanteerd. De commissie BBV heeft inderdaad in haar laatste nadere toelichting omtrent tussentijdse winstname aangegeven dat de gemeente meer rekening moet houden met het realisatieprincipe. Op dit moment bestaat er nog zoveel onzekerheid omtrent het daadwerkelijk realiseren van de winsten dat het voorzichtigheidsprincipe boven het realisatieprincipe is gehanteerd en de winsten niet in de begroting zijn verwerkt.</p> <p>Op basis van de verwachte realisatie is wel een schatting gemaakt van de tussentijdse winsten, waarbij de winsten zoveel mogelijk gekoppeld worden aan het jaar waarin ze daadwerkelijke gerealiseerd zullen worden. Daarnaast wordt op basis van het besluit van de raad winsten direct ten gunste gebracht van de algemene reserve grondexploitaties en hebben hierdoor geen effect op het saldo van de meerjarenbegroting.</p>
D66	21	9	Onderzoek prijsdifferentiatie	<p><u>Vraag:</u> Pagina 109 Van welke datum is het onderzoek prijsdifferentiatie?</p> <p><u>Antwoord:</u> Het onderzoek is nog niet afgerond. In afstemming met de agendacommissie is het onderzoek doorgeschoven naar de raad van december.</p>
D66	22	1	Overzicht kostendekkendheid	<p><u>Vraag:</u> Pagina 113 Kunnen in overzicht kostendekkendheid posten als hondenbelasting, precariobelasting, toeristenbelasting worden opgenomen?</p> <p><u>Antwoord:</u> De gemeentelijke belastingen zijn onder te verdelen in twee typen belastingen: 1) de algemene belastingen en 2) de heffingen.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p>De opbrengst van 1) de algemene belastingen gaan naar de algemene middelen van de gemeenten. De gemeenteraad mag zelf bepalen waaraan de gemeente dit geld besteedt. De OZB, de hondenbelasting, de toeristenbelasting en de precariobelasting vallen onder deze categorie. De 2) heffingen worden ook wel rechten, tarieven of leges genoemd. De gemeente mag hier niet meer heffen dan de begrote kosten die gedekt worden met de heffing. Het geld dat de inwoners dus betalen voor deze heffingen gebruikt de gemeente direct om de kosten te dekken. Voorbeelden van deze heffingen zijn de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Ook alle leges, zoals bouwleges en rijbewijsleges vallen onder deze categorie.</p> <p>De gemeente is verplicht in de paragraaf Lokale heffingen inzicht te geven in de kostendekkendheid van deze laatste categorie gemeentelijke belastingen. Deze heffingen mogen in het geheel niet meer dan 100% kosten dekkend zijn. Omdat de algemene belastingen (categorie 1) toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente en dus geen specifiek bestedingsdoel hebben is het niet mogelijk de kostendekkendheid hiervan in kaart te brengen. Er is lastig een link te leggen tussen de inkomsten en de directe uitgaven van de gemeente op deze specifieke onderdelen.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
GB	1	1	Indexering achterwege laten	<p><u>Vraag:</u> Bldz 11 <u>Indexering achterwege laten</u>. Is dit niet erg kort door de bocht, nu we nog geen 5 maanden gelden bij de PPN dit opnieuw ingevoerd hebben. Lijkt ons een wat zwalkend beleid.</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie het antwoord op vraag 3 van het CDA.</p>
GB	2	1	Fasering automatisering/personeel	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 12 <u>Fasering personeel en automatisering</u>. Wat gaat u nog niet uitvoeren? En welke fasering hebt u voor ogen?</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie antwoord CDA vraag 2. De fasering is als volgt: in 2019 voorzien we een benodigd budget van € 600.000 en in 2020 van € 900.000. Voor beide jaren was € 1 mln. beschikbaar.</p>
GB	3	1	Verhoging toeristenbelasting	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 12. <u>Verhoging toeristenbelasting</u>. Gaan we deze gelden ook besteden binnen de toeristensector? En is dit te stroken met het gegeven dat we door het niet uitvoeren of later uitvoeren van de routestructuren zelfs minder faciliteiten bieden voor onze toeristen, die we graag willen ontvangen?</p> <p><u>Antwoord:</u> De opbrengsten van de toeristenbelasting zijn niet gelabeld. Derhalve wordt een verhoging van de toeristenbelasting ook niet één op één op één besteed binnen de toeristische sector. De raad heeft budgetrecht en bepaalt of er middelen bestemd worden voor revisie van de routestructuren.</p>
GB	4	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 12. <u>Verhoging OZB</u>. Hoe komt u aan deze percentages ? En hoe verhoudt dit zich met naburige gemeenten, graag percentages en bedragen.</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie ook antwoord CU vraag 3. Voor een vergelijking met naburige gemeenten is het goed om te kijken naar het</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag																					
				<p>geheel aan woonlasten. Zo kan de OZB relatief hoog zijn maar de riool- en afvalstoffenheffing laag of andersom. Hieronder vindt u daarom een vergelijking van de woonlasten over het jaar 2018. Deze vergelijking is gebaseerd op de gegevens van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gemeente</th> <th>OZB percentage</th> <th>Woonlasten totaal in 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dalfsen</td> <td>0,1107%</td> <td>€ 599</td> </tr> <tr> <td>Ommen</td> <td>0,1166%</td> <td>€ 712</td> </tr> <tr> <td>Staphorst</td> <td>0,1023%</td> <td>€ 680</td> </tr> <tr> <td>Zwartewaterland</td> <td>0,1144%</td> <td>€ 741</td> </tr> <tr> <td>Raalte</td> <td>0,1381%</td> <td>€ 720</td> </tr> <tr> <td>Hellendoorn</td> <td>0,1476%</td> <td>€ 797</td> </tr> </tbody> </table>	Gemeente	OZB percentage	Woonlasten totaal in 2018	Dalfsen	0,1107%	€ 599	Ommen	0,1166%	€ 712	Staphorst	0,1023%	€ 680	Zwartewaterland	0,1144%	€ 741	Raalte	0,1381%	€ 720	Hellendoorn	0,1476%	€ 797
Gemeente	OZB percentage	Woonlasten totaal in 2018																							
Dalfsen	0,1107%	€ 599																							
Ommen	0,1166%	€ 712																							
Staphorst	0,1023%	€ 680																							
Zwartewaterland	0,1144%	€ 741																							
Raalte	0,1381%	€ 720																							
Hellendoorn	0,1476%	€ 797																							
GB	5	1	BTW Compensatie	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 12. <u>BTW compensatiefonds</u>. Is deze € 100.000 niet incidenteel?</p> <p><u>Antwoord:</u> De € 100.000 is incidenteel, in het overzicht op bldz. 11 is deze dan ook alleen voor 2019 opgenomen.</p>																					
GB	6	1	Beleidsindicatoren	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 16. <u>Beleidsindicatoren</u>. Overhead. De laatste 2 zinnen in de toelichting zijn strijdig met elkaar. Wij lezen dat er van voorgaande jaren wel cijfers beschikbaar zijn. Klopt dit? En kunt u die dan leveren?</p> <p><u>Antwoord:</u> Iedere gemeente is verplicht om te rapporteren over de (verplichte) beleidsindicatoren in de programma's en in de programmaverantwoording. Voor de beleidsindicatoren zoals opgenomen in programma 1 geldt dat hiervoor geen landelijke bron beschikbaar is. Hierdoor is geen referentiemateriaal op totaal niveau beschikbaar (landelijk gemiddelde, gemeentegrootte etc.). Deze beleidsindicatoren zijn uiteraard wel te raadplegen in programmabegroting en - verantwoording van andere gemeenten.</p>																					

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
GB	7	1	Verwijzingen Halt	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 29. <u>Verwijzingen Halt</u>. Hoe moeten we hoge aantal Halt duiden? Compliment politie? Sociale controle?</p> <p><u>Antwoord:</u> Het betreft hier cijfers van de website www.waar staat je gemeente.nl en betreft het aantal verwijzingen per 10.000 inwoners van 12 - 17 jaar. Als we het hebben over absolute aantallen dan was er in 2017 sprake van 31 Halt-verwijzingen (2016: 17, 2015: 8). De stijgende lijn komt vooral door het feit dat 'Halt' steeds meer wordt ingezet door de politie.</p>
GB	8	1	Beleidsindicatoren	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 35. <u>Beleidsindicatoren</u>. Zijn er geen cijfers van recentere datum? Dan ontvangen we die graag.</p> <p><u>Antwoord:</u> Voor deze beleidsindicatoren wordt gebruik gemaakt van een landelijke bron. Er zijn geen recentere gegevens beschikbaar.</p>
GB	9	3	Speelvoorzieningen	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 37. Speelvoorzieningen. Is de doelgroep 0-18 niet heel ruim? Wat doet u hiervoor om deze groep functioneel op 1 terrein te krijgen zonder dat ze last van elkaar hebben?</p> <p><u>Antwoord:</u> Voor de doelgroep 0-18 jaar ontwikkelen wij in elke wijk een centrale buurtplek. Op deze plekken is voldoende ruimte voor sport, spelen en ontmoeten. Binnen deze doelgroep maken wij onderscheid tussen de leeftijdsgroepen 0-6, 6-12 en 12-18 jaar, omdat deze groepen elk hun eigen wensen en behoeften hebben. De plekken worden zo ingedeeld dat de leeftijdsgroepen met en naast elkaar kunnen sporten, spelen en ontmoeten. Naast de centrale buurtplekken zijn er de kleine speelplekken in de wijk gericht op de jonge doelgroep. Bij overlast wordt de jeugdwelzijnswerker ingeschakeld.</p>
GB	10	1	Vitalisering industrieterrein de Rondweg	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 45. <u>Vitalisering Industrieterrein de Rondweg</u>. Welke onvolkomenheden zijn er gevonden en gaat u dit nog weer oppakken?</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				<p><u>Antwoord:</u> Uit intern onderzoek bleek begin september 2018 dat de officiële draagvlakmeting tussen 9 juli en 25 juli 2018 juridisch onjuist te zijn uitgevoerd. Naar voren is gekomen dat van de 135 verstuurd stembiljetten er 15 verstuurd zijn naar niet-stemgerechtigden.</p> <p>Na het besluit van het college d.d. 25 september 2018 zijn betrokkenen per brief op de hoogte gebracht van dit besluit.</p> <p>De gemeente gaat in overleg met de stichting Veilig Ondernemen Bedrijventerrein Dalfsen. Daarna volgt een overleg door de gemeente en stichting Veilig Ondernemen Bedrijventerrein Dalfsen met ondernemers van het bedrijventerrein De Rondweg. Dit zullen we o.a. doen door het organiseren van informatiebijeenkomsten.</p> <p>In geval er een nieuwe draagvlakmeting moet worden uitgevoerd is het waarschijnlijk dat hiervoor een nieuw besluit nodig is van de gemeenteraad.</p>
GB	11	5	Absoluut verzuim	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 50. <u>Absoluut verzuim</u>. Waar komt dit hoge cijfer (4,06) vandaan tov Nederland (1.82) en vergelijkbare gemeenten (1,2)</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie CDA vraag 15</p>
GB	12	7	Loonkostensubsidies tov loondispensatie	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 68. <u>Regeerackoord</u>. Loonkostensubsidies worden vervagen door loondispensatie. Er is nog wel wat oppositie hierop. Hoe staat het er nu voor.</p> <p><u>Antwoord:</u> Het kabinetsplan om loondispensatie in de Participatiewet in te voeren gaat niet door. Dit is toegelicht in de kamerbrief van 7 september jl. van staatssecretaris Van Ark. Zoals bekend was er veel verzet tegen de plannen. De staatssecretaris zet nu in op een breed offensief. Kern van de te nemen maatregelen is dat zij er op gericht zijn het eenvoudiger te maken voor werkgevers om mensen met een beperking in dienst te nemen, en het aantrekkelijker maken voor mensen met een beperking om (meer) te gaan werken. Op dit moment wordt met alle betrokken partijen gewerkt aan uitwerking van deze maatregelen. Onder andere VNG en Divosa zijn hierbij aangesloten.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
GB	13	7	Lokale vervoersoplossingen doelgroepenvervoer	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 68. <u>Lokale vervoersoplossingen doelgroepenvervoer</u>. Gaarne ontvangen we deze analyse van u.</p> <p><u>Antwoord:</u> Er is een analyse uitgevoerd als verkenning voor het onderzoek naar en voorstel over vrijwilligersvervoer dat voor juni 2019 is opgenomen in de LTA. Van de analyse is geen rapportage gemaakt. Het is daarom niet mogelijk u op dit moment de analyse te verstrekken. De gegevens van de analyse worden verwerkt en aan u ter beschikking gesteld bij genoemd onderzoek en voorstel. Indien u dit wenst is het mogelijk om de analyse doelgroepenvervoer te agenderen als onderwerp voor presentatie en gesprek tijdens een themabijeenkomst sociaal domein (ipv bespreking halfjaarrapportage).</p>
GB	14	7	Inkomsten en loonkosten SDW	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 74. <u>Inkomsten en loonkosten SDW</u>. Heeft de maatregel van de regering dat de overheid niet meer hoeft te voldoen aan de banenafspraken nog gevolgen voor deze posten. En geeft de regering, ondanks dat Dalfsen ruimschoots voldoet aan deze afspraken, hiermee niet een volkomen verkeerd signaal aan de werkgevers, waarvan we zo afhankelijk zijn om mensen uit de doelgroep aan het werk te krijgen?</p> <p><u>Antwoord:</u> De realisatie banenafpraak is nog steeds van kracht. Voor wat betreft het tweede deel van de vraag (het signaal van de regering aan werkgevers): dit is geen technische maar inhoudelijke vraag.</p>
GB	15	9	Tussentijdse winstnames	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 105. <u>Tussentijdse winstnames</u>. In boekjaar 2017 is rekening gehouden met project specifiek risico s. Lezen wij het goed dat in het staatje onderaan bldz 105 hiermee geen rekening is gehouden? Is deze stelling van ons juist, kunt u dan een indicatie geven?</p> <p><u>Antwoord:</u> Er is inderdaad voor de boekjaren 2019 e.v. geen rekening gehouden met de project specifieke risico's. De constatering is juist. Dit komt ook voort uit de afwikkeling van de jaarrekening van 2017 en de beperkte omvang van project specifieke risico's die</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
				toen meegewogen mochten worden. Een indicatie van de omvang van de project specifieke risico's zijn opgenomen op blz. 107 van de begroting.
GB	16	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 115. <u>OZB</u>. Komt de positieve ontwikkeling WOZ bovenop de OZB verhoging 6%?</p> <p><u>Antwoord:</u> Een stijging of daling van de getaxeerde (WOZ) waarde heeft geen effect op de totale omvang van de OZB die een belastingplichtige betaalt. Dit omdat er sprake is van zogenaamde 'communicerende vaten'. Dit betekent dat er uit gegaan wordt van een totaal te realiseren belastingopbrengst per jaar. Dit wordt verdeeld over de totale getaxeerde WOZ waarde in de gemeente Dalfsen. Een stijging van deze totale getaxeerde waarde leidt dan tot een lagere procentuele aanpassing van het tarief. Op deze manier komen we in totaliteit tot een gemiddelde stijging van 6% van de OZB aanslag per object.</p>
GB	17	1	Naheffing belastingdienst	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 144. <u>Naheffing belastingdienst</u>. Wanneer verwacht u de fiscale componenten wel voor elkaar te hebben of is dat een utopie?</p> <p><u>Antwoord:</u> We hebben afgelopen tijd ingezet op de versterking van de fiscale positie om de geschetste risico's beter te beheersen. Ook komende periode zal hier, met behulp van externe expertise, nog verder op worden ingezet om e.e.a. verder door te ontwikkelen.</p>
GB	18	1	Samenvatting risicoprofiel	<p><u>Vraag:</u> Bldz. 153. <u>Samenvatting Risicoprofiel</u>. Is Rampen en Crisis ook niet nieuw in de top 10.</p> <p><u>Antwoord:</u> Dit klopt, het betreft inderdaad een nieuw risico in de top 10 welke abusievelijk niet expliciet is vermeld. Het risico 'eenzijdige tariefsaanpassingen door contractpartijen' stond bij de jaarrekening 2017 nog in de top 10. Dit risico is niet vervallen, maar valt nu net buiten de top 10.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
VVD	1	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> OZB (blz 11): De huizenprijzen gaan sowieso omhoog. Op peildatum 1-1-2017 was gem verkoopprijs van een woning in Dalfsen EUR 341.980. Op 1-1-2018 was gemiddelde verkoopprijs EUR 364140 (bron: woningmarkt gemeenten. Dat is al een stijging van 6,7%. Als je tarief zelfde houdt, gaan mensen dus al 6,7% meer OZB betalen. Houdt u rekening met deze prijsstijgingen? Als dit niet het geval is, waarom niet? Op deze manier ga je dan toch nog meer OZB betalen dan de beoogde 15% over 3 jaar?</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie antwoord GB vraag 16.</p>
VVD	2	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> OZB (blz 11): Voor wie gaat de OZB-verhoging gelden? Voor iedereen? Vorig jaar hebben we nog een verhoging doorgevoerd van (volgens mij) rond de 20% voor ondernemers die huren. Gaat de OZB voor deze groep dan ook met 15% omhoog over 3 jaar?</p> <p><u>Antwoord:</u> De OZB verhoging geldt voor zowel de eigenarenbelasting en de gebruikersbelasting voor niet woningen als voor de eigenarenbelasting voor woningen. De stijging voor de gebruikers van niet-woningen werd vorig jaar veroorzaakt doordat in het model van de GBLT in 2018, in tegenstelling tot 2017, rekening werd gehouden met leegstand. Met de tariefsaanpassing in 2018 is de verwerking van de leegstand juist verwerkt in het tarief.</p>
VVD	3	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> OZB (blz 11): Vanaf 2020 zien we een positief resultaat in de begroting. Dit resultaat lijkt zo hoog te zijn dat een verhoging van 15% te veel lijkt te zijn. Klopt deze aanname?</p> <p><u>Antwoord:</u> Deze aanname klopt. Deze ruimte is bestemd om in de toekomst investeringen te kunnen doen en beleidsplannen te kunnen uitvoeren. Daarnaast kunnen externe factoren de komende vier jaar nog van invloed zijn op deze financiële ruimte, zoals bijvoorbeeld een verlaging van de Algemene Uitkering.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
VVD	4	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> OZB (blz 11): naar welke mogelijkheden heeft u verder gekeken om de begroting sluitend te krijgen (naast de OZB-verhoging)? Welke mogelijkheden heeft ziet u verder nog?</p> <p><u>Antwoord:</u> In 2017 is voor de begroting 2018-2021 een uitgebreide inventarisatie gedaan van alle mogelijke ombuigingen. Voor de begroting 2019-2022 is er voor gekozen enkel te kijken naar de grote posten omdat alleen die in financiële zin echt van betekenis zijn. Het overzicht van alle ombuigingen is te vinden op pagina 11 van de begroting.</p>
VVD	5	1	OZB verhoging	<p><u>Vraag:</u> OZB (blz 11): Wat gebeurt er als we bijvoorbeeld voorstellen om de OZB verhoging over 3 jaar niet 15% te laten zijn, maar bijvoorbeeld 5% of 10%?</p> <p><u>Antwoord:</u> Tijdens de technische sessie worden er diverse scenario's aan de raad voorgelegd.</p>
VVD	6	1	Ingrepen Rijk en ambitie Raad	<p><u>Vraag:</u> Kan u deze post spitsen? Dit is anders appels met peren vergelijken.</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie het antwoord D66 vraag 12.</p>
VVD	7	1	Kosten verkiezingen	<p><u>Vraag:</u> Kosten verkiezingen (blz 25): Op pagina 162 staat dat verkiezingen 45.000 gaan kosten, hier spreken we over 35.000. Klopt dit?</p> <p><u>Antwoord:</u> Normaal gesproken gaan we ervan uit dat 1 verkiezing € 25.000 kost. In 2018 is er i.v.m. het referendum (conform meicirculaire) incidenteel € 10.000 bijgeraamd. Voor 2019 staan er 3 verkiezingen op het programma, Provinciale Staten & Waterschap en Europees Parlement totale raming hiervoor is € 70.000. Ten opzichte van 2018 is de raming in 2019 dus € 35.000 hoger. Omdat Provinciale Staten en Waterschap er nu bij komt (gecombineerde verkiezing) wordt er incidenteel € 45.000 bijgeraamd t.o.v. de oorspronkelijke raming van € 25.000.</p>

Partij	Vraag	Prog	Onderwerp	Vraag
VVD	8	7	Transformatie MO- opleidingsbudget	<p><u>Vraag:</u> <u>Transformatie MO opleidingsbudget</u> (blz 26): Voor hoeveel mensen is deze opleiding? Waar bestaat dit bedrag uit? Zijn dit externe kosten of zitten hier ook interne uren in?</p> <p><u>Antwoord:</u> Zie het antwoord bij vraag 10 CDA.</p>